

III Jornada ACATERM:

Terminologia i consum: etiquetatge i publicitat de productes alimentaris

3 de juny de 2005, 9h.

Facultat de Biologia de la UB

Motivació de la jornada

Quan un lingüista o un traductor fa de terminòleg pot consultar obres especialitzades i amb anys d'experiència pot acabar coneixent bé un determinat àmbit del discurs especialitzat, però mai no tindrà el control del coneixement específic que té un especialista en una matèria. L'especialista d'una matèria domina la terminologia del seu àmbit de manera natural (en una o altra llengua, amb préstecs lingüístics, no hi fa res). I considerem que dominar la terminologia vol dir dominar les variants (quan n'hi ha) i usar-les de manera adequada atenent la situació comunicativa.

En l'àmbit de l'alimentació ens adonem que la comercialització dels productes fa que sovint la terminologia molt especialitzada acabi difonent-se (de fet es difon el terme, però no el concepte) o bé que s'utilitzin variants en la comercialització o en la publicitat que sovint provoquen malentesos o que els especialistes de les ciències de l'alimentació no consideren prou adequades o correctes, etc.

Les empreses del sector per altra banda usen terminologia en la divulgació dels seus productes i deuen tenir raons fortes per fer-ho com el prestigi del producte, la competitivitat entre marques, o la normativa que han de complir en la comercialització. Hi ha hagut casos que han esdevingut "famosos" o que han modificat els usos lingüístics del públic general: *oligoelements*, *bioaliments*, *productes biològics*, *productes light*, *iogurt pasteuritzat*, *àcids omega-3*, *productes anticolesterol*, etc.

Elements per al debat

Des de l'ACATERM, associació formada fonamentalment per lingüistes i traductors que treballen en/amb terminologia, ens agradaria conèixer amb aquesta jornada els punts de vista dels especialistes en ciències de l'alimentació en aquesta qüestió. Per això hem convidat dos membres de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (ACCA), una representant del sector acadèmic i un representant del món de les empreses d'alimentació. Tots dos podran il·lustrar-nos a partir de molts exemples d'ús real de la terminologia en la comercialització de productes alimentaris.

Voldríem aprofitar també l'avinentsa per conèixer directament les accions dinamitzadores que s'han fet en l'àmbit de l'alimentació en terminologia i per a l'ús de la llengua catalana. Hem convidat doncs un representant del TERMCAT, centre oficial de terminologia, per conèixer les accions realitzades en terminologia de l'alimentació; un representant de la Generalitat de Catalunya, perquè ens facin conèixer la normativa

que afecta la comercialització de productes alimentaris; i una representant de l'ADEC (Associació en defensa de l'etiquetatge en català) perquè ens presenti els resultats assolits en la promoció de l'etiquetatge en català en el sector alimentari.

Arribats en aquest punt, volem aclarir que no desitgem que es generi un debat entre els assistents que simplement tracti sobre les mancances en l'ús de la llengua catalana en aquest sector, o que se centri en l'etiquetatge en català o en els usos lingüístics en la publicitat. Tots ells són temes ben lloables per a debatre, però hi ha fòrums que ja ho estan fent. Com a ACATERM ens interessa molt més poder observar i debatre entre els assistents sobre els següents ítems relacionats amb el tema de la nostra jornada:

- La publicitat “perverteix” conceptes científics?
- La divulgació de la terminologia científica (en àmbits com la publicitat o l'etiquetatge per a la comercialització) crea nous termes? Crea nous significats?
- Quina frontera hi ha entre una denominació genèrica i una marca comercial, en alguns casos?
- Quines variants terminològiques predominen quan s'usa terminologia en l'etiquetatge de productes alimentaris, sobretot en la composició?
- Quins són els sectors de l'alimentació on ha estat més fàcil dinamitzar l'etiquetatge en català?
- Quina mena de normes regulen l'etiquetatge de productes?
- Hi ha normes que regulin la publicitat? Què regulen exactament?
- La terminologia pot ser font de conflictes entre empreses de la competència?
- En les normes de qualitat es contempla l'ús de la terminologia?

Format de l'acte

9:00 Recepció i presentació de la jornada a càrrec de la Dra. Mercè Durfort

9:30 Ponència de l'ACCA

10:15 Pausa-cafè

10:30 Taula rodona

11:30 Debat obert

12:00 Tancament

A les 12h30 començarem l'assemblea anual de l'ACATERM.

Participants

Dra. Mercè Durfort (presidenta de la Comissió de Dinamització Lingüística de la Facultat de Biologia, UB)

Dra. Madga Rafecas (Universitat de Barcelona & ACCA)

Dr. José-Antonio Mateos (Danone SA)

Sra. Glòria Fontova (TERMCAT)

Sra. Meritxell Llorente (Generalitat de Catalunya)

Sra. Pepa Reyes (ADEC)

ACATERM

Informació a: www.acaterm.net i acaterm@acaterm.net

Col·labora:

